

D E C I Z I E

10 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru, Iurie Diaconu, Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinînd recursul declarat de către SA „Alimentarmaș”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a SRL „Aerexcom Impex” împotriva ÎM „Idea Leasing” SRL și SA „Alimentarmaș” cu privire la rezilierea contractului de leasing, restituirea prestațiilor executate, repararea prejudiciului material și rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare și acțiunea reconvențională depusă de ÎM „Idea Leasing” împotriva SRL „Aerexcom Impex” și Nicolai Serebrean cu privire la restituirea datoriei, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 aprilie 2014, prin care a fost respins apelul declarat de către ÎM „Idea Leasing” SRL în proces de lichidare și menținută hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 28 mai 2013

c o n s t a t ă :

La 29 mai 2012 SC „Aerexcom Impex” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Idea Leasing” SRL și SA „Alimentarmaș” cu privire la rezilierea contractului de leasing, restituirea prestațiilor executate, repararea prejudiciului material și rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, în perioada anilor 2010-2011, în scopul organizării procesului de producere și realizare a uleiului vegetal, a pregătit un business-plan în baza utilajului de producere a uleiului M8-MKA, cu productivitatea de 10 tone de floarea soarelui pe zi, fabricarea și realizarea căruia se efectua de către SA „Alimentarmaș”.

Susține că realizarea business-planului a fost planificat, prin încheierea contractului de leasing, luînd în considerație caracteristicile tehnice ale utilajului și speranța că producătorul utilajului și compania de leasing va executa obligațiile sale în mod responsabil.

Întru asigurarea mecanismului de realizare a producției în viitor, luînd în considerație productivitatea utilajului indicat, la 28 septembrie 2010, SC „Aerexcom Impex” SRL a încheiat contractul de vânzare-cumpărare a uleiului vegetal cu compania „Oberon-X” LTD (Bulgaria), stabilind suma totală a contractului în mărime de 1 700 000 dolari SUA și termenul de livrare a uleiului pînă la 31 decembrie 2011.

Mai mult ca atît, SC „Aerexcom Impex” SRL a semnat intenția de vânzare către compania „Hilal General Trading” LLC (EAU), a uleiului vegetal îmbuteliat, în cantitate de 800 tone pe parcursul anului 2011, începînd cu 01 septembrie 2011, dată de la care SC „Aerexcom Impex” SRL a planificat începerea procesului de producere și realizare a uleiului vegetal.

La 28 iunie 2011 între SA „Alimentarmaș”, în calitate de vânzător, ÎM „Idea Leasing” SRL, în calitate de cumpărător și SC „Aerexcom Impex” SRL, în calitate de locatar a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 22, conform căruia vânzătorul a fabricat și a realizat cumpărătorului utilajul pentru producerea uleiului vegetal M8-MKA la prețul de 55 000 Euro.

Indică că conform pct. 4.1 al contractului de vânzare-cumpărare nr. 22, calitatea utilajului trebuia să fie conform condițiilor tehnice ale întreprinderii producătoare, iar vânzătorul a garantat cumpărătorului și locatarului că utilajul corespunde caracteristicilor tehnice și funcționale, stabilite și aprobate de către părți, pretențiile privind calitatea și cantitatea utilajului, vânzătorul s-a obligat să le primească în termenul de garanție, care a fost stabilit de 1 an.

La 29 iunie 2011, SC „Aerexcom Impex” SRL a transferat la contul bancar al ÎM „Idea Leasing” SRL prima tranșă pentru utilajul contractat, în mărime de 363 292, 60 lei, iar în continuare a efectuat plățile de leasing în suma de 125 625, 37 lei, iar în total transferând suma de 488 917, 97 lei.

Susțin reclamantul că deși termenul de livrare a utilajului a fost stabilit până la 28 august 2011, SC „Aerexcom Impex” SRL a primit utilajul sus indicat de la SA „Alimentarmaș” cu întârziere, abia la 06 septembrie 2011, fapt ce se confirmă prin actul de primire-predare, semnat de către părți, iar liniile părți ale utilajului au fost primite în perioada 07-08 septembrie 2011, fapt confirmat prin facturile eliberate de SA „Alimentarmaș”.

La 06 septembrie 2011 între ÎM „Idea Leasing” SRL (locator) și SC „Aerexcom Impex” SRL (locatar) a fost încheiat contractul de leasing nr. L81.09.2011.

Invocă reclamantul că în termen restrâns, după primirea și amplasarea utilajului indicat în încăperea SC „Aerexcom Impex” SRL, au fost depistate defecte de construcție a utilajului, mai mult ca atât, nu toate elementele utilajului au fost livrate, despre ce SC „Aerexcom Impex” SRL imediat a informat prin telefon, atât ÎM „Idea Leasing” SRL cât și SA „Alimentarmaș”, fapt confirmat prin scrisoarea electronică din 14 septembrie 2011 expediată în adresa SC „Aerexcom Impex” SRL, de către un funcționar din cadrul SA „Alimentarmaș”, care și-a exprimat nemulțumirea față de pretențiile parvenite din partea SC „Aerexcom Impex” SRL cu privire la unele defecțiuni ale utilajului.

La 27 septembrie 2011 de către SC „Aerexcom Impex” SRL a fost expediată în adresa SA „Alimentarmaș” o pretenție privind defecțiunile depistate, copia căreia la 23 septembrie 2011 a fost primită și redactată de către juristul ÎM „Idea Leasing” SRL.

Consideră că prin această pretenție, în mod repetat a fost informat atât locatorul, cât și vânzătorul utilajului despre defecțiunile depistate, cerînd înlăturarea defecțiunilor depistate, pentru crearea posibilității de a porni utilajul și de a începe producerea uleiului vegetal, producerea fiind planificată nu mai târziu de 01 octombrie 2011.

Mai indică reclamantul că, cerințele privind necesitatea înlăturării defecțiunilor au fost permanent repetate prin telefon, însă nici persoanele responsabile din ÎM „Idea Leasing” SRL, nici din SA „Alimentarmaș” nu au reacționat operativ ci abia în octombrie - noiembrie 2011 colaboratorii SA „Alimentarmaș” au început să înlătore defecțiunile depistate ale utilajului, însă fără succes.

Susține că din cauza defectelor de construcție a utilajului, a fost reținută începerea procesului de producere și realizare a uleiului vegetal. Mai invocă că a fost constată fabricarea conveierului de către vânzător nu în conformitate cu dimensiunile localului, în care au planificat să instaleze utilajul primit, necătînd la faptul că dimensiunile localului au fost expediate în adresa SA „Alimentarmaș” prin scrisoarea electronică la 05 iulie 2011, ca rezultat, după primirea utilajului a apărut necesitatea modificării locului instalării conveierului, ce a fost efectuat abia la 07 octombrie 2011.

De asemenea, în rezultatul necoresponderii dimensiunilor buncărului cu dimensiunile indicate în documentația tehnică a utilajului, a apărut necesitatea de a modifica locul de amplasare a buncărului, cauza care iarăși a reținut începerea procesului de producere și realizare a uleiului vegetal.

A mai invocat că, în cadrul exploatării utilajului de producere a uleiului vegetal, permanent se depistau vicii ascunse, din cauza cărora se defectau diferite detalii ale utilajului, fapt despre care reclamantul imediat informa, prin telefon, atît ÎM „Idea Leasing” SRL cît și SA „Alimentarmaș”.

Consideră reclamantul că astfel, din cauza viciilor ascunse, reclamantul de fiecare dată a fost nevoit să sisteze procesul de producere a uleiului și să aștepte ca agregatele să fie reparate de către SA „Alimentarmaș”, din această cauză au fost încălcate termenele de livrare a uleiului cumpărătorilor, iar ca rezultat reziliate contractele de vânzare-cumpărare a uleiului.

La 26 decembrie 2011 reclamantul a informat pîrîtul SA „Alimentarmaș” despre faptul că utilajul pentru evacuarea șrotului nu funcționează, însă aceste defecțiuni nu au fost înlăturate.

La 22 februarie 2012, prin scrisoare electronică, reclamantul a informat SA „Alimentarmaș” despre faptul că utilajul de ambalarea uleiului nu funcționează, însă aceste defecțiuni nu au fost înlăturate. Despre depistarea viciilor ascunse, care nu permiteau să folosească utilajul de producerea uleiului vegetal cu productivitatea anunțată de către producător, permanent era informată și ÎM „Idea Leasing” SRL.

Indică că ca rezultat, necătînd la informarea imediată a pîrîților, despre defecțiunile utilajului, de către ultimii nu au fost întreprinse careva măsuri pentru asigurarea posibilității în regim normal și neînterupt să producă uleiul vegetal în conformitate cu posibilitățile utilajului, anunțate de producător.

A mai invocat că, temeinicia concluziilor privind existența defecțiunilor utilajului se confirmă prin actul de expertiză nr. 007 din 09 noiembrie 2011, întocmit de către Centrul de Standardizare și Metrologie din mun. Bălți, conform căruia utilajul livrat în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 22 din 28 iunie 2011, are multiple defecțiuni de construcție, defecte de fabricație, care nu permit fără înlăturarea lor să asigure producerea uleiului în volumul anunțat de către producător, reflectat în documentația tehnică.

Consideră reclamantul că ÎM „Idea Leasing” SRL nu a întreprins nici o acțiune, îndreptată spre garantarea locatarului folosința în condiții normale a bunului.

Susține că SA „Alimentarmaș”, fiind producătorul și vânzătorul utilajului pentru producerea uleiului vegetal M8-MKA, a fost obligat să predea utilajul fără vicii materiale.

Afirmă, că utilajul pentru producerea uleiului vegetal M8-MKA nu corespunde calității anunțate de producător și condițiilor contractuale, or, utilajul cu o periodicitate stabilă era în defecțiune și în imposibilitate de exploatare, ca rezultat

este evident că exploatarea ulterioară de către SC „Aerexcom Impex” SRL a utilajului dat conform destinației nu a fost posibilă.

Menționează reprezentantul că, din considerentul că utilajul primit de la SA „Alimentarmaș” nu a fost calitativ, SRL „Aerexcom Impex” nu a avut posibilitate să înceapă producerea neîntreruptă a uleiului vegetal, din care cauză a devenit imposibil de executat obligațiile față de companiile „Oberon-X” LTD (Bulgaria) și „Hilal General Trading” LLC (EAU), iar ca urmare, partenerii reclamantului din Moldova, cu care ultimul avea încheiate contracte de livrare a uleiului, au reziliat contractele, din motivul încălcării termenului și a volumului de livrare a uleiului, astfel, SC „Aerexcom Impex” SRL i-a fost cauzată o daună considerabilă în formă de venit ratat.

Susține că, mărimea prejudiciului sub formă de venit ratat se confirmă prin informația producătorului, potrivit căreia productivitatea utilajului pentru producerea uleiului vegetal M8-MKA este de 10 tone de floarea soarelui pe zi, iar uleiul produs constituie 35%, adică 3 500 kg de ulei pe zi, ce constituie 3,780 de litre de ulei pe zi (1 kg de ulei = 1,08 litre de ulei).

Prin urmare, în cazul instalării și pornirii la timp a utilajului, producerea uleiului putea fi începută nu mai târziu de 01 octombrie 2011 cu producerea a 3 780 litre de ulei pe zi, astfel, începând cu 01 octombrie 2011 până la data adresării cu cererea prealabilă au fost 164 de zile, SC „Aerexcom Impex” SRL a avut o posibilitate reală să producă la utilajul M8-MKA uleiul vegetal în cantitatea totală de 619 920 litre de ulei (164 zile x 3 780 litre), însă în realitate a fost produsă în această perioadă doar 7 573 litre de ulei, astfel, în cazul în care utilajul ar fi fost fără defecțiuni tehnice, reclamantul ar fi avut posibilitate să producă suplimentar 612 347 litre de ulei vegetal.

Astfel, venitul net la producerea și realizarea unui litru de ulei îmbuteliat a fi trebuit să fie de 3,92 lei, iar ca rezultat, venitul ratat al SC „Aerexcom Impex” SRL constituie 2 400 400,24 lei (612 347 litre x 3,92 lei).

Solicită SC „Aerexcom Impex” SRL rezilierea contractului de leasing nr. L81.09.011 din 06 septembrie 2011, încheiat între ÎM „Ideea Leasing” SRL și SC „Aerexcom Impex” SRL cu restituirea prestațiilor executate prin încasarea din contul ÎM „Ideea Leasing” SRL în beneficiul SC „Aerexcom Impex” SRL a sumei de 488 917,97 lei, achitate întru realizarea contractului de leasing; încasarea din contul pîritului SA „Alimentarmaș” în beneficiul SC „Aerexcom Impex” SRL a sumei de 2 400 400,24 lei cu titlu de reparare a prejudiciului cauzat în calitate de venit ratat.

La 20 iunie 2012 SC „Aerexcom Impex” SRL a depus cerere suplimentară, solicitând rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare nr. 22 din 28 iunie 2011, încheiat între SA „Alimentarmaș”, ÎM „Ideea Leasing” SRL și SC „Aerexcom Impex” SRL.

În cadrul examinării pricinii ÎM „Ideea Leasing” SRL a depus acțiune reconvențională împotriva SC „Aerexcom Impex” SRL și Serebrean Nicoiai cu privire la restituirea datoriei în mărime de 217 660,81 lei, dintre care 199 660,81 lei datorii de plata de leasing și 18 000 lei cheltuieli de transport la ridicarea echipamentului.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 28 mai 2013 cererea de chemare în judecată depusă de SC „Aerexcom Impex” SRL a fost admisă. A fost reziliat contractul de leasing nr. L81.09.011 din 06 septembrie 2011, încheiat între ÎM

„Ideea Leasing” SRL și SC „Aerexcom Impex” SRL. A fost încasat de la ÎM „Ideea Leasing” SRL în beneficiul SC „Aerexcom Impex” SRL suma de 488 917,97 lei. A fost rezoluționat contractul de vânzare-cumpărare nr. 22 din 28 iunie 2011, încheiat între SA „Alimentarmaș”, ÎM „Ideea Leasing” SRL și SC „Aerexcom Impex” SRL. A fost încasat de la SA „Alimentarmaș” în beneficiul SC „Aerexcom Impex” SRL venitul ratat în mărime de 2 400 400,24 lei. A fost încasat de la ÎM „Ideea Leasing” SRL în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 14 767,53 lei și a fost încasat de la SA „Alimentarmaș” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 50 100 lei. A fost respinsă acțiunea reconvențională depusă de ÎM „Ideea Leasing” SRL.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 aprilie 2014 a fost respins apelul declarat de către ÎM „Ideea Leasing” în proces de lichidare și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 28 mai 2013.

La 12 iunie 2014 SA „Alimentarmaș” a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 aprilie 2014, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe și deciziei instanței de apel în partea încasării de la SA „Alimentannash” în beneficiul SRL „Aerexcom Impex” a prejudiciului material cauzat în sumă de 2 400 400,24 lei și taxa de stat în mărime de 50 100 lei cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a capătului de cerere.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, indicând că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea, nu a dat o apreciere cuvenită probelor administrate pe dosarul în cauză, ceea ce a dus la adoptarea unei decizii ilegale.

Mai mult ca atât, consideră recurentul că ambele instanțe de judecată nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și eronat ar fi interpretat-o.

Studiind materialele dosarului Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră următoarele.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

În conformitate cu art. 358 alin. (1) CPC, hotărârile pronunțate în prima instanță de judecătoria pot fi atacate cu apel la curțile de apel de drept comun.

La caz se constată că, prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 28 mai 2013 a fost admisă acțiunea SC „Aerexcom Impex” SRL. A fost reziliat contractul de leasing nr. L81.09.011 din 06 septembrie 2011, încheiat între ÎM „Ideea Leasing” SRL și SC „Aerexcom Impex” SRL. A fost încasat de la ÎM „Ideea Leasing” SRL în beneficiul SC „Aerexcom Impex” SRL suma de 488 917,97 lei. A fost rezoluționat contractul de vânzare-cumpărare nr. 22 din 28 iunie 2011, încheiat între SA „Alimentarmaș”, ÎM „Ideea Leasing” SRL și SC „Aerexcom Impex” SRL. A fost încasat de la SA „Alimentarmaș” în beneficiul SC „Aerexcom Impex” SRL venitul ratat în mărime de 2 400 400,24 lei. A fost încasat de la ÎM „Ideea Leasing” SRL în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 14 767,53 lei și a fost încasat de la SA „Alimentarmaș” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 50 100 lei. A fost respinsă acțiunea reconvențională depusă de ÎM „Ideea Leasing” SRL.

La 05 iunie 2013 SA „Alimentarmaș” a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 28 mai 2013, solicitând scutirea de plata taxei de stat, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2013 a fost dispus de a nu se da curs cererilor de apel declarate de ÎM „Idea Leasing” SRL și SA „Alimentarmaș”. A fost acordat SA „Alimentarmaș” termen până la 15 octombrie 2013 pentru a prezenta dovada achitării taxei de stat în mărime de 37 500 lei și a cererii de apel motivate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2013 a fost restituită cererea de apel depusă de SA „Alimentarmaș”.

SA „Alimentarmaș” nefiind de acord cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2013, la 12 noiembrie 2013 a declarat recurs.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 18 decembrie 2013 a fost respins recursul declarat de SA „Alimentarmaș” și menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2013.

Astfel, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată cu certitudine că SA „Alimentarmaș” nu a contestat hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 28 mai 2013 cu apel, respectiv ultimul nu este în drept să declare recurs nici împotriva deciziei instanței de apel, prin care hotărârea primei instanțe a fost menținută, or art. 429 alin. (4) CPC, direct statuează că nu pot fi atacate cu recurs hotărârile în a căror privință persoanele indicate la art. 430 nu au folosit calea de apel, din moment ce legea prevede această cale de atac.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 433 alin.(1) lit. c), art. 445 alin. (1) lit. a), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către SA „Alimentarmaș”.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 08 aprilie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a SRL „Aerexcom Impex” împotriva ÎM „Idea Leasing” SRL și SA „Alimentarmaș” cu privire la rezilierea contractului de leasing, restituirea prestațiilor executate, repararea prejudiciului material și rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare și acțiunea reconvențională depusă de ÎM „Idea Leasing” împotriva SRL „Aerexcom Impex” și Nicolai Serebrian cu privire la restituirea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Iurie Diaconu

Dumitru Mardari

Galina Stratulat